Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0554

Προκήρυξη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προς τους Μανιάτες

6 Σεπτεμβρίου 1825

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Σχέδιο προκήρυξης τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη πρὸς τοὺς «γενναίους Σπαρτιάτας», μὲ τὴν ὁποία τοὺς καλεῖ στὰ ὅπλα. Ἡ προκήρυξη βρίθει ἀναφορῶν στὸ ἀρχαῖο παρελθὸν καὶ ὁ Ἀρχηγὸς ἐκφράζει τὴν κατάπληξή του γιὰ τὴν ἀδράνειά τους: «Πῶς δὲν σᾶς φωνάζουνῆ πέτραις τῆς Σπάρτης; Πῶς δὲν πέφτουν τὰ βουνὰ τῆς Σπάρτης νὰ σᾶς πλακόσουν; Πῶς δὲν σᾶς διώχνουν τὰ σπήτια καὶ τὰ χωρία σας, πῶς δὲν σᾶς βαρύνονται αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά σας; Πῶς σᾶς ὑποφέρουν καὶ δὲν σᾶς λιθοβολοῦν, καθὼς αἱ παλαιαὶ Σπαρτιάτισαις ἐδίωχναν τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ παιδία των καὶ ἐλιθοβολοῦσαν τοὺς ὁμοίους σας!» Ἐπισημαίνει πώς, ἂν χαθεῖ ἡ Πατρίδα, δὲν θὰ γλιτώσει οὔτε ἡ Μάνη καὶ τοὺς καλεῖ νὰ τρέξουν ὅλοι πανστρατιά. Τὴν προκήρυξη στέλνει μὲ κάποιον ἀρχιμανδρίτη Γερμανό, τὸν ὁποῖο δὲν μπορέσαμε νὰ ταυτίσουμε, βάσει τῆς προσιτῆς βιβλιογραφίας. Στὴν ἔκδοση Θεοφανίδη τὸ ἔγγραφο χρονολογεῖται στὶς 2 Σεπτεμβρίου 1825· παρότι καὶ οἱ δύο ἀναγνώσεις εἶναι πιθανές, ἀπὸ τὴν παρακολούθηση τῆς διαδρομῆς τοῦ Θεόδ. Κολοκοτρώνη, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ βρίσκεται στὸ Γεράκι πρὶν ἀπὸ τὶς 6 τοῦ μηνός (βλ. καὶ τὰ ἔγγραφα τῶν προηγούμενων ἡμερῶν).

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 251-254 • ΙΑΘ, τ. 3, σ. 171-173.

Γενναῖοι Σπαρτιᾶται μικροὶ καὶ μεγάλοι καπετανναῖοι καὶ στρατιῶται ἅπαντας ἐξίσου ἀσπάζομαι πατρικῶς.
Τὶ ἔπαθεν ἆρα ἡ Σπάρτη καὶ κοιμᾶται βαρὺν λήθαργον! Οἱ Σπαρτιάται οἱ ἐκ προγόνων ἐλεύθεροι καὶ πολεμικοί, πῶς ἐχάσατε τώρα τὴν γενναιότητά σας καὶ ἐγίνατε λαγοί; Τὰ τόσα αἵματα ὁποῦ ἔχυσεν ἡ Σπάρτη διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος μέχρι τοῦδε διὰ τὶ τώρα ὑποφέρεται νὰ ματαιώνονται; Καὶ αἱ ἀνδραγαθίαι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀθανάτων ἡρώων Σπαρτιατῶν νὰ ἐξαλείφωνται; Τὶ θέλουν σᾶς εἰπεῖ αἱ ψυχαὶ ἐκείνων τῶν ἀθανάτων [[ἡρώων Σπαρτιατῶν νὰ ἐξαλείφωνται]] ὅταν σᾶς ἴδωσιν ἀναξίως ἐκείνων καὶ τῶν προγόνων σας καὶ ζῶντας καὶ ἀποθνήσκοντας; Πῶς δὲν σᾶς φωνάζουν ἡ πέτραις τῆς Σπάρτης; Πῶς δὲν πέφτουν τὰ βουνὰ τῆς Σπάρτης νὰ σᾶς πλακόσουν; Πῶς δὲν σᾶς διώχνουν τὰ σπήτια καὶ τὰ χωρία σας, πῶς δὲν σᾶς βαρύνονται αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά σας; Πῶς σᾶς ὑποφέρουν καὶ δὲν σὰς λιθοβολοῦν, καθὼς αἱ παλαιαὶ Σπαρτιάτισαις ἐδίωχναν τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ παιδία των καὶ ἐλιθοβολοῦσαν τοὺς ὁμοίους σας! Ποῦ ὁ πατριοτισμός, ποῦ ὁ ζῆλος, ποῦ οἱ παρελθόντες ἀγῶνες σας! Ἡ Τριπολιτζᾶ, τὸ Βαλτέτζι, τὸ Ἄργος, τὸ Ναύπλιον, ἡ Κόρυνθος, τοῦ Πέτα, ἡ Εὔβοια καὶ ὅλα τἄλλα παιδία τοῦ Ἄρεως εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα σᾶς γνωρίζουν καὶ σᾶς φωνάζουν καὶ ἡ Πατρὶς κινδυνεύουσα ἴδη τὸν ἔσχατον κίνδυνον σᾶς προσκαλεῖ νὰ ἀφήσετε τὰ σπήλαια τοῦ Ταϋγέτου καὶ νὰ καταβῆτε πέντε πηδήματα κάτω ἀπὸ τὰ προαύλιά σας νὰ ἰδῆτε τὸν ἐχθρόν της πῶς τὴν κατασπαράζει καὶ νὰ λάβετε θυμὸν ἐκδικήσεως. Ἀλλὰ τὶ λέγω; Ὁ καπνὸς αὐτῆς τῆς ἰδίας φαινομένης Σπάρτης σᾶς ἐπεριόρισε, σὰς ἐθελάμωσε, σᾶς ἐφλόμωσε καὶ τὰ βλέπεται, καὶ πάσχεται καὶ ἀδιαφορεῖται, καὶ δὲν ἠξεύρω τὶ ἐπάθατε. Ἂν ἐδιλιάσατε, ἐπάθατε ἀνάξια τοῦ ἑαυτοῦ σας. Ἂν νομίζετε ὅτι ἠμπορεῖται νὰ ἐπιζήσετε τὸν ἀφανισμὸν τῆς Πατρίδος, ἂν ἐλπίζετε ὅτι ἠμπορεῖτε νὰ ὑπάρξετε ἀφοῦ ἡ λοιπὴ Ἑλλὰς χαθῆ, εἶσθε μεγάλως ἀπατημένοι. Ὁ Θεὸς ὅμως τοῦ ἐλέους καὶ τῶν δυνάμεων ἐλπίζω νὰ μὴν ἀφίσῃ τὴν Πατρίδα ἀπροστάτευτον καὶ ἀβοήθητον οὔτε σᾶς νὰ ἀφήσῃ βυθισμένους εἰς τοιαύτην ληθαργικὴν ἀδιαφορίαν, ἀλλὰ νὰ σᾶς [[ἀφήσῃ]] ἐμπνεύσῃ ἐκ νέου τὸν πατριωτικὸν ζῆλον· ὁ Θεὸς θέλει νὰ σώσωμεν τὴν Πατρίδα, καὶ ἡ Πατρὶς μὲ παράπονον ἐναντίον σας διὰ ταύτην τὴν ἀδιαφορίαν σας σὰς φωνάζει, καὶ δὲν ἠξεύρει πλέον μὲ τὶ ὄνομα νὰ σᾶς ὀνομάσῃ· διότι αἱ τόσαι κραυγαί της δὲν ἔφθασαν νὰ κινήσουν εἰς τὰς ἀκοὰς σας, εἰς τὴν ψυχήν σας, κἄνεν αἴσθημα πατριωτισμοῦ, ζήλου καὶ ἡρωϊσμοῦ ὡς νὰ μὴν γνωρίζεται τὴν φωνήν της. Οὔτε ὁ κίνδυνος αὐτῆς ὅστις ἐπαπειλεῖ καὶ φωβερίζει καὶ αὐτὴν τὴν Σπάρτην δὲν σᾶς ἐτάραξε, οὔτε ἡ ἀσφάλια τῶν

παιδιῶν σας, τῶν γυναικῶν σας καὶ τού ἑαυτοῦ σας σᾶς ἔκαμε νὰ ἀλλάξετε καρδίαν, ἂς φθάση κἂν ἡ φωνὴ τών ποτὲ συναγωνιστῶν σας εἰς τὰς ἄκοάς σας, ἀκούσατε τὴν ἐδικήν μου φωνὴν τὴν ὁποῖαν ἀπὸ πολιχρόνιον συνήθιαν γνωρίζεται. Ἀδελφοὶ προβάλλετε ἀπὸ τὰ παράθυρά σας νὰ μᾶς ἰδῆτε, ἀκούσατε τὴν φωνήν μας, δὲν εἶναι κἀμμία ἄλλη αἰτία ὁποῦ μᾶς κάμνει νὰ ἀγωνιζώμεθα, εἰμὴ μοναχὰ ὁ τῆς φίλης Πατρίδος ἔρως. Ἠξεύρετε πόσα ἔπαθα καὶ ὅλα τὰ ἀλησμόνησα διὰ τῆς Πατρίδος τὴν ἀγάπην. Ἐλᾶτε ἀδελφοὶ Σπαρτιᾶται, ἐλᾶτε πατριῶται νὰ γέννητε ὡς εἶσθε ἀπαρχῆς συναγωνισταί μας, δράμετε νὰ γενῆτε μέτοχοι καὶ εἰς τὰ καλὰ καὶ εἰς τὰ κακὰ τῶν συντρόφων σας. Οἱ μεγάλοι [[να]] ἢ ἀφήσετε τὰ πάθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς λησμονησίας ἢ κἂν χώσετὲ τα ὡς τὸ ἔκαμαν ὁ Ἀριστείδης καὶ ὁ Θεμιστοκλής καὶ σάν γυρίσετε τὰ εὑρίσκετε πάλιν, καὶ μὴν ἐξοδεύετε τὸν καιρὸν τοῦτον καθ' ὅν χάνεται ἡ Πατρίς. Τὸν ἐξοδεύετε, λέγω, εἰς τὰ ποταπότατα πάθη. Οἱ δὲ μικροὶ ἐντραπῆτε νὰ γίνεσθε σεϊρτζίδες ἢ σύμμαχοι εἰς τοιαύτα αἰσχρᾶ πάθη καὶ διαφυλονεικήσεις περὶ ὄνου σκιᾶς, καὶ αἰσθανθῆτε ὅτι ἀπὸ αὐτὰ ἡ ζημία εἶναι μικρὰ καὶ μερικοί, καὶ τὸ ὄφελος τιποτένειον. Ἐξ αἰναντίας ὅμως ἡ ζημία τὴν ὁποῖαν πάσχει ἡ Πατρίς ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν σας διὰ τὸν ἀφανισμὸν ὁποῦ κάμνει ὁ ἐχθρὸς εἰς αὐτὴν εἶναι μεγίστη, καὶ τὸ ὄφελος ὅταν τὴν γλυτώσωμεν ἀφανίζοντες τὸν ἐχθρὸν εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλώτατον δι' ὅλους κοινῶς καὶ μερικῶς· ὅθεν ἀφίσετέ τους νὰ μάχωνται ἂν θέλουν οἱ μεγάλοι, καὶ ἐσεῖς τρέξατε εἰς τὸν κίνδυνον τῆς Πατρίδος, τρέξατε εἰς τὴν φωνήν μου, ὁ ἐχθρὸς βλέπετε ἀφ' οὗ κατέκαυσε καὶ ἐλεηλάτησεν ὅλους τοὺς κάμπους τῆς Λακωνίας, ἀφ' οὗ κατετέφρωσεν ὅλα τὰ χωρία, ἐτράβιξεν πρὸς τὴν Μονεμβασίαν, εἰς τὸν κάμπον τῆς Μονεμβασίας ἀπέρασεν, διὰ νὰ κάμῃ καὶ ἐκεῖ τὰ ἴδια. Νὰ περίστασις! Νὰ εὐκαιρία! Νὰ τρέξετε ὅλλοι τώρα πανστρατιᾷ μικροὶ καὶ μεγάλλοι νὰ ἐνωθῶμεν νὰ τὸν κλείσωμεν ὅπου κλείεται εὐκολώτατα, νὰ τὸν παραδώσωμεν τοῦ διαβόλου, καὶ νὰ ἐκδικηθῶμεν διὰ μιᾶς τὰ ὅσα μᾶς ἔκαμε· σπεύσατε ἀδελφοὶ Σπαρτιᾶται, σπεύσατε τὸ ὀγληγωρότερον, διὰ νὰ ὠφεληθῆτε καὶ ἄλλως τὰ μέγιστα, καὶ νὰ ἀφίσετε καὶ τὸ ὄνομά σας ἀθάνατον μὲ τοῦτο τὸ κατόρθωμα, καὶ νὰ κινηθῆτε ὅλλοι συμφώνως μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἢ οἱ μικροὶ ἀφήσατε τοὺς μεγάλους καὶ τρέξατε, ἐλᾶτε εἰς ἐμέ, καὶ ἐγώ σᾶς ὑπόσχωμαι ὅλους τοὺς τρόπους τῆς οἰκονομίας, ἢ κἂν ἐλᾶτε ὅσοι μὲ ἀγαπᾶτε! Τώρα προσμένω νὰ ἰδῶ ποῖοι καὶ πόσοι εἶσθε φίλοι μας· δράμετε, δράμετε νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ ταύτην τὴν περίστασιν, τὴν ὁποῖαν ἴσως ἡ τύχη ἐφύλαττε διὰ σᾶς! Δὲν εἶναι μακράν, εἶναι εἰς τὴν αὐλήν σας, καὶ δὲν ἔχετε κἀμμίαν δυσκολίαν νὰ προβάλλετε, ἠξεύρετε ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶναι ταχύτατος καὶ ὁρμητικώτατος καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ, μόνον προφθάσετε, ὁποῦ προσμένω σημεραύριον καὶ τὸν Ζαΐμην, Κολιόπουλον, Σισίνην, καὶ τὸν Νικῆτα, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν Καρύτεναν, νὰ ἐνωθῶμεν νὰ πιάσωμεν τὰς ἀναγκαῖας θέσεις. Ἐγώ σήμερον προχωρῶ ἀπεδῶ πρὸς τὰ ἐκεῖ, καὶ σᾶς προσμένω νὰ ἐλθῆτε τὸ ὀγληγωρότερον κατόπιν, ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης Γερμανὸς πατριώτης σας σᾶς λέγει καὶ διὰ στόματος κάθε περισσότερον, καὶ ἂν καὶ τώρα δὲν θελήσετε νὰ κινηθῆτε, μὰ εἶναι ὀργὴ ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ χαθῶμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σεῖς καὶ ὅλλη ἡ Πατρὶς καὶ ὄψεσθε! Μένω.

ὁ πατριώτης καὶ ἀδελφὸς
Τῇ 6 7βρίου 1825
Γεράκι

Αριθμός Τεκμηρίου
0554

Τίτλος
Προκήρυξη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προς τους Μανιάτες

Ημερομηνία Σύνταξης
6 Σεπτεμβρίου 1825

Τόπος Σύνταξης
Γεράκι

Συντάκτης
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος

Αποδέκτης
Σπαρτιάτες

Είδος Εγγράφου
Πρωτότυπο

Διαστάσεις
285mm × 445mm

Αρ. Φύλλων
1

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0554

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

